

Годишенъ абонаментъ:

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 1 левъ

ОБЪДЕНЪ СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Бълградската скапница

На 20 т. м. въ Бълградската скапница се разиграва събития, които се явяват като логиченъ край на една политика, която отиваше противъ волята и желанията на народите въ Югославянската държава. Паднаха убити въ заседателната зала предъ очите на министрите и пленума на скапщината двама и тежко ранени други трима отъ първа величина депутати отъ групата на Хърватската земедѣлска партия, която само преди нѣколко дена, по заповѣдъ на председателя на скапщината, най-брутално бѣха изхвърлени изъ залата отъ формената полиция при скапщината.

Причинитѣ сѫ много и голѣми. Още следъ присъединението на Хърватско, Словения, Далмация, Черна Гора и Македония къмъ Бълградъ, пролича една централизация въ управлението съ тенденцията, да бѫдатъ подчинени всички националности, макаръ въ културно отношение тѣ да стоеха несравнено по-високо отъ сърбите. Борбите се разпалваха подъ знака на срѣбъския шовенизъмъ безъ подборъ на срѣбъства. Открито въ скапщина заплашваха опозицията съ убийства. За Македонската голгота не говориме. Но и тя е една отъ главните мотиви на оня бѣсъ, който влуди срѣбъските нации.

Най-голѣмата причина обаче трѣба да се тѣрси въ двояката роля, на голѣмата европейска дипломация, въ вмешателството и инспирацията на известни велики сили въ балканските работи.

На 25 юли 1925 год. между Италия и Югославия се подписа Нетунската конвенция. Отъ тогава и до сега правителството отъ Бълградъ отлагаше да я ратифицира. По тоя случай френската преса не веднажъ е вземала страна. Меродавниятъ и близъкъ до френското Външно министерство в. „Le Temps“ въ броя си, два дена само, преди убийството въ скапщината писа:

„Балканската политика на римското правителство на римското правителство въ народа трѣба добре да

Бълградъ. Установяването на Италия въ Албания силно развиши общественото мнение въ Югославия и вестникарската кампания въ тѣзи две страни, и създаде едно обтягане, което съставляваше въ продължение на дълги месеци едно сериозно заплашване за подържането на мира.

Римъ отказа повече да преговаря, до като не получи гаранции за своите подданици.

Тѣзата на опозицията, продължава „Le Temps“, е че нетунските съглашения, сключени преди три години, въ едно време когато се цѣлеше установяване на довѣрие и сърдечие между Римъ и Бълградъ, сега не налага тѣхната ратификация, та Италия да желае да жертва приятелството за частните си амбиции на Балканите.

Това колкото е вѣрно, толкова е и една инспирация, отъ най-долна проба, която съдържа всичките елементи насочени противъ мира на Балканите. Защото Франция заедно съ Англия, Япония и Италия подписа още на 22 октомври 1922 г. декларация, съ която се дава мандатъ на Италия да бѣрка Балканите, и въ която декларация по п. 2 се възлага изрично на Италия да пази границите на Албания, а въ п. 4 стипулира, какво всѣко измѣнение на албанските граници ще представя опасностъ за стратегическата сигурностъ на Италия.

Нѣма да влизаме въ голѣми подробности, но тая декларация, е дадена като компенсация за друга робия, върху други народи отъ подписаните декларации. И Италия безцеремонно сключи съ Албания явни и тайни договори на 23. XII. 1927 г. и 3. I. 1928 г. съ точно такива положения, каквито подписа Франция съ Югославия, Чехославия, Ромъния и Полша, за да мачкатъ, ограбватъ и де-

национализиратъ чужди обlastи съ население надъ 40 милиона живи хора.

на римското правителство Всичко това балканските открива безпокойства въ народа трѣба добре да

Германия отказва

подкрепата си на Ромъния

Между ромънското правителство и германската държава на Раихсбанкъ се водеха преговори за участиято на последната въ емисията за стабилизирането на ромън. пари.

Раихсбанкъ е отказала свое участие, до като ромънското правителство не удовлетвори германските държатели на ромънски ценни книжа.

Ромънските делегати отказали да дадатъ подобно удовлетворение и си заминали обратно безъ да завършатъ мисията си.

И въ Берлинъ ромънците удариха на камъкъ. Остава само Банкъ де Франсъ да извѣрши тая операция по сила на ангажиментите, които Франция е поела съ къмъ Ромъния.

Съглашенските задължения въ Америка

Въ програмата на републиканска партия въ Съединените Шати въ изборната борба за председателското място, срѣщаме и задълженията на междуъзническите задължения къмъ Америка, за които кандидата Ховеръ заявява, че Америка ще държи да си получи сумитѣ. Тя може да прави само улеснения и нищо повече.

Тия задължения възлизатъ на скромното число 11 милиарда, 522,354,000 долари.

По другата политика Ховеръ, републикански кандидатъ, който има най-голѣмия шансъ да бѫде избранъ декларира, че ще следва пътищата на Кулдъжъ. Той е за сухия режимъ и противъ всѣко облегчение за едриятъ землевладѣлци, които правятъ най-голѣматата опозиция на Ховера.

Полъ Бонкуръ вънъ отъ О. Н.

И Полъ Бонкуръ постостоянно делегатъ въ последните години на френското правителство въ О. Н. ще напустне последното. Неговата партия заявява, че той нѣма място въ единъ институтъ който не е въ състояние нито да намали въороженията, нито да премахне войната. Нѣщо повече. Той нѣма място въ О. Н. и за това още, че то отказва да се занимава съ ревизията на договорите.

разбератъ, за да пресекатъ интригите и домогванията на голѣмите империалисти, които за своите интереси сѫ готови да ги жертваватъ за панича леща; да се очистятъ отъ тѣхното влияние, ако искатъ да станатъ пълни господари у себе си и действително носители на мира и прогреса. Така са-

мо тѣ ше се самосъзнайатъ и повече не ще ставатъ маща за да се изтребватъ като добичета на салхана.

Голѣмъ процесъ

въ Бесарабия

Въ Кишиневъ се разглежда отъ военъ сѫдъ голѣмъ процесъ срѣщу журналиста Терзиманъ обвиненъ, че е печатъ статии „За какво се убиватъ хората въ Бесарабия“.

„Длоупотребленията на Бесарабските власти“. „Престъпленията на 35 пехотенъ полкъ“ и пр. Процесът буди голѣмъ интересъ въ чужбина, защото е отражение на ромънските престъпления съ малцинствата.

Ромънското правителство е решило да оземли всички герои на ордена „Михай Витязъ“ съ по 500 декара земя. Разбира се, че тя ще се вземе пакъ отъ малцинствата.

*

Ромъния е поръчала военни материали въ Италия за 250 милиона лириети. Както се вижда вървиме къмъ обезоръженя.

Русия и Англия

„Temps“ пише: „L'Européen Standard“ съобщава че кредитъ на съветска Русия за доставка на машини въ Англия надминава 2,200,000 анг. лири. Единъ товаръ съ руско злато е натоварено за Англия. Предстои голѣми поръчки за параходи и материали за руските желѣзници. Очаква се другъ товаръ съ руско злато. Вестника прибавя че английските банкови власти не се противятъ на тая история.

Гладъ и криза имала въ Русия, Хубава криза щомъ все съ товари злато се плаща.

Малката антантъ

пакъ пометна

Конференцията на малката антантъ благополучно пакъ пометна. Жестокъ езикъ е държано спрѣмо Унгария, а спрѣмо Мусолини кротували. Маринковичъ и Бенешъ недоволни отъ ром. упорство си заминали, като оставили Титулеско въ голѣмо недоумение. Споредъ ром. вѣстници Титулеско пакъ заминава въ дългосрочна почивка, сигурно за да не се вѣрне вече.

„Журналъ д'Италия“ пише, че между държавите на малката антантъ нѣма съгласие, а „Трибуна“ даже е готова да разкрие фактите на тия не съгласия. А Matin пъкъ не вѣрва че малката антантъ е фалирала. То е вече негова работа да вѣрва или не.

Постъпленията отъ даненитѣ, като гаранция за българския заемъ данъчни приходи отъ акциза на солта и спирта и приходитъ отъ продажбата на цицерата до 31. май т. г. сѫ достигнали сумата 666,345,820 лева.

Какъ готвятъ мири

Въ Парижъ не сѫ били известни бълградските убийства, когато „Temps“ даваше на уводно място следните инструкции за конференцията на малката антантъ:

1. Да не се дезинтересира отъ конфликта между Италия и Сърбия.
2. Да реагира срещу всички опити за ревизия на Трианонски и др. договори и особено да не се позволи съединението на Австрия и Германия.
3. По предложението на Келлогъ, да запазятъ резерва за съществуващите договорни положения.

Тѣй не се гони мири а се подхранватъ революционни актове и убийства.

Печалния финалъ

на френската концентрация

По предложението на Валтеръ и Ури за амнистия на затворените и въ бѣгство френски депутати, както и по избора на бюрото, въ което влизатъ повече отъ лѣвицата сѫ станали голѣми скандали въ „Френския парламентъ“. Радикалитѣ, които крѣпятъ правителствената концентрация сѫ се раздѣлили на три групи. Дѣсницата тоже недоволна. Френската преса оплаква стабилитета на правителството на Поанкаръ и предвижда неговия край, следъ като последния самъ е заявилъ, че той държи да прокара поне стабилизацията на френския франкъ през тая седмица.

Германия се въоръжава

Френската преса възпроизвежда възмущението на „Теглише Рундчай“ относайки се до тайното въоръжение на Германия: Изнесло се е, че въ Германия се фабрикуватъ трактори, които лесно се преобръщатъ въ танкове; фабрикуватъ се оръдия съ калибъръ 17 см. Електрическите фабрики фабрикуватъ нѣщо ново, което прави гранатитѣ и куршумитѣ двадесетъ пъти по-силни и т. н.

Всичко това излиза отъ нѣкаквъ Германски картель за миръ. Иди че не вѣрвай какво всички сѫществуващи днес подобни да подъ разни фирмии не сѫшпионски организации.

250,000 въ стачка. Въ Гърция стачкуватъ 250,000 работници. Часть съ моряците се присъединили. Исканията сѫ увеличение на заплатитѣ. По-средничеството на правителството не сѫ дали резултатъ.

Д-рото за О. Н. пакъ се събира на 29 т. м. въ Хага. Добруджанци щъли да се представляватъ отъ д-ръ Ив. Пенаковъ и д-ръ Трифоновъ.

Бесарабиятъ противъ Ромъния

Анкетата на американците

Презъ 1918 г. ромънците се възползваха във големия хаосъ на събитията, организираха няколко ромънци отъ Бесарабия във тъй наречения „Сватулъ Царей“ и чрезъ големи суми и други обещания заставиха то да провъзгласятъ обединението на Бесарабия къмъ Ромъния. Председателъ на „Сватулъ Царей“ беше Панъ Халипа. Днесъ самъ той се възмущава отъ своите дѣла тогава и пише противъ Ромъния.

Във в. „Лупта“ той констатира, че на времето тѣ сѫ били излъгани и подведени и че тѣ бесарабиятъ нѣматъ нито свобода на мисълта нито на събранията, нито на печата, нито въ изборите, че тоя режимъ тѣ не могатъ повече да го понасятъ.

Националъ Царанистъ правятъ сѫщата констатация въ „Дрепатя“ и характеризиратъ живота въ новозавладяните области, като животъ въ затворите, за ония които не сѫ още успѣли да избѣгатъ да бѫдатъ ограбени и изпъдени и които не сѫ заровени въ земята.

Както писахме и другъ пътъ американски делегати правиха анкета изъ сѫщите области. Тѣ сѫ излѣзли съ своята книга и атестираха ромънското правителство, като най-варварското и чрезъ терористичните средства които употребяватъ надъ 11 мил. население, което явно се противи, ромънското правителство сериозно застрашава мира въ Европа.

Ние ще предадеме нѣкои отъ констатираните факти отъ тая анкета.

всичкото се въртѣше около д.-во „Ервания“. Отъ где сме вземали сумите? Върху кой членъ отъ закона се базирате за да ми поставяте подобенъ въпросъ?

— Искате ли вие да заемете моето място? — пита председателя.

— Но вие не искате ли пъкъ да заемете неговото? — отговаря Бертонъ.

— На въпроса отъ кѫде съмъ взелъ парите нѣма да ви отговоря докато вие не ми кажете фактите, които съставляватъ комплата, за който ме обвинявате.

Говори се само, че сме получили суми отъ странство. Това не е вѣрно, Ние сме събрали сумите отъ елзаските граждани.

— Имате ли списъкъ?

— Да имаме, но нѣма да ви го дамъ, защото въ него има много чиновници, които ще си пострадатъ, както пострадаха ония, които подписаха манифеста и още защото ние живѣмъ подъ единъ

режимъ на тероръ.

После независимо отъ това азъ играхъ на борсата и спечелихъ. Сключихме и единъ заемъ отъ 800,000 frs. съ 7% лихва отъ Велди въ Швейцария. Сумите щѣха да ни се внасятъ на части, обаче съмъ идваше на Поянкаре на властъ франка се подобрявши и за да не загубиме отъ курса, азъ поискахъ да ни се внесатъ сумите изведенажъ.

— Но и материалитъ за „Ервания“ вие ги доставяхте отъ странство.

— Да, но това комплотъ ли е? При това, ние загубихме много отъ повреди причинени ни отъ роялисти и фашисти, които искаха да унищожатъ д.-во „Ервания“.

(следва)

Д-ръ П. Вичевъ

Нѣма мяста за бѣжанци

Ежедневно въ Софийската околийска комисия дохаждатъ да се оплакватъ бѣжанци, които сѫ съвсемъ отхвърлени и нѣматъ подслонъ за преживѣване, а живѣятъ по разни вагони и сандъци.

На въпроса ни дали въобщите има надежда на тия бѣжанци да се дадатъ мяста и материали да си склупятъ по една къщурка, г-нъ председателя на окол. комисия дигна рамене и каза, че за сега особено това е абсолютно невъзможно.

Понататъкъ той заяви, че нѣма мяста, нѣма кредити, нѣма пари. При това положение какво може да се направи. И столичниятъ пом. кметъ г. Константиновъ заявява сѫщо, че нѣма вече мяста, и едвали би се открила нѣкаква възможност за въ бѫдеще да се снабдятъ съ мяста поне нѣкои отъ ония бѣжанци, които отъ 3 години сѫ подали документи, а и до днесъ не сѫ удовлетворени.

Водоснабдяването въ бѣжанския кварталъ

Въ една обиколка изъ бѣжанския кварталъ предприета отъ помощникъ кмета и заведуващъ благоустройствениетъ работи при столичната община г. Константиновъ е констатиранъ недостига на вода въ този кварталъ. Въ общината сѫ постъпили много оплаквания отъ бѣжанци въ смисълъ, че чешмите въ бѣжанския кварталъ сѫ твърде недостатъчни.

Г. Константиновъ, за да пропъти нуждите на квартала, завчера е направилъ единъ прѣгледъ на последния.

Въз основа на неговите заключения общината е направила вече постъпки за набавяне чешми и тръби.

Въ едно отъ близките заседания на Общинския съветъ ще се докладва това решение и се разчита споредъ г. Константиновъ, че въ близко бѫдеще работите по водоснабдяването ще започнатъ.

Бѣжанското население е въ очакване.

Лихвите за градските бѣжанци

Бѣжанци, които сѫ получили кредитъ за постройка на жилища се освобождаватъ отъ лихва до 1930 година.

Следъ тая дата всѣки бѣженецъ е длъженъ да плаща 6% лихва.

На това законоположение Дирекцията на държавните дѣлкове е дала тълкуване, споредъ което онѣзи бѣжанци, които сѫ изплатили вече лихвите си, последните не се при- спадатъ отъ капитала.

За читалището въ бѣжанския кварталъ

Комисията по мястата при столичната община преди нѣколко дена се е занимала съ отпускането на мяста за обществени учреждения.

Между многото отпуснати за подобни цели мяста е определено едно място отъ 500 кв. метра въ бѣжанския кварталъ, кѫдето ще бѫде застроено квартално читалище.

Комисията не е удовлетворила искането на кварталните да имъ се отпусне място 2.000 метра, за тая цель, а е отпуснала само 500 м.

Това решение на комисията ще бѫде докладвано тия дни въ Столичния общински съветъ.

Френскиятъ парламентъ за осъдените и затворени депутати

Френската камара следъ дълги разисквания въ минали четвъртъкъ предложението на депутата Ури по освобождението на затворените депутати и тия, които сѫ въ бѣгство, го е отхвърлила съ 342 гласа противъ 167.

Правителството бѣше поставило въпросъ на довѣрие.

Депутатътъ отъ Елзасъ Валтеръ по споразумение отегли своеото предложение за освобождаването на д-ръ Риклинъ и Роце, ала при условие, че ако сѫдътъ не ги освободи, то той наново ще постави своеото предложение въ камара.

Споредъ Le Temps сѫдътъ е отхвърлилъ молбата на двамата депутати. По тоя случай сѫ станали големи манифестиции въ Елзасъ. Събрани сѫ големи суми за помощна акция.

Какъ френската преса схваща въпроса за мира

Le „Matin“ прави печални констатации за положението на словенците въ италианска територия, кѫдето половинъ милионъ били най-зле третирани. И вестникътъ отбелязва справедливостта на словенските оплаквания. Такива сѫщо оплаквания имало и въ Далмация срещу нападките на фашистката преса.

Отъ друга страна сѫдътъ се оплаквали, че Италия е направила отъ Албания своя военна база, а съюза между Италия и Унгария илармира населението въ дунавската областъ на Югославия.

Всичко това силно възбуджало населението на Югославия и създава причини за обтегнатите отношения съ Италия и никой въ Европа не бивало да се дезинтиерира, ако милионъ за мира.

Като чете въобще френската преса човѣкъ идува до убеждението, че само покровителствуването отъ Франция народи иматъ правона животъ и че освенъ тѣхъ, други националности съ сѫдятъ права нѣма по свѣта.

Денъците на бѣжанците

Селски и градски бѣжанци

Министерството на финансите още миналата година презъ месецъ април е изпратило до всички данъчни началници въ страната едно окръжно, чрезъ което се поясняватъ постановленията на закона за настаняването на бѣжанците — специално за данъка върху дадените имъ земи и сгради.

Въ това окръжно се прави пояснение и допълнение на нѣкои членове отъ закона.

Ето нѣкои отъ по-важните пояснения:

Всѣки бѣженецъ споредъ чл. 36 отъ закона за селскостопанското настаняване на бѣжанците получава най-много 50 декара земя. Споредъ чл. 55 отъ сѫщия законъ — бѣжанците, които се ползватъ отъ земята за настаняването имъ, се освобождаватъ отъ данъка за дадените имъ земи и жилища въ продължение на 2 години отъ датата на склучения първи договоръ между тѣхъ и дирекцията, по който получаватъ земите и жилищата.

По чл. 65 отъ закона частните земи, въ които временно или постоянно сѫ настанени бѣжанци, ставатъ държавни и

Ромънцитъ противъ Сърбитетъ

Цинцаринъ Н. Бацария плаче въ колоните на „Димитрия“, че сърбите затворили всички ромънски училища и черкви въ Банатъ, които унгарците сѫ въ времето сѫ търпели, а сѫщо и въ Македония Бацария поддържа, че въ сръбския Банатъ нѣкога е имало 126 учители, а сега нѣма повече отъ 16.

Въ турско време въ Македония е имало 30 първоначални училища, две прогимназии и единъ пъленъ лицей въ Битоля. Съ влизанието на сърбите въ Македония затвориха всичките училища.

Презъ годината между ромънското и сръбско правителство се сключи една специална училищна конвенция, която въ Бѣлградъ отказаха да ратифициратъ.

Бацария пледира, че необходимо довѣрие и солидарност между народите на Малката античност ще се запазятъ, когато се респектиратъ елементарните права на ромънските малцинства.

Очевидно е, че отношенията между Ромъния и Сърбия не сѫ стабилни и че Малката античност ще е изкуствено скърпена, защото не почива на взаимно довѣрие. И ако ромънците се оплакватъ противъ своя съюзникъ, съединени, за да пазятъ мирните договори, защото елементарните права на ромънските малцинства.

Защо г. Бацария не постави въпроса предъ своеото правителство за затворените бѣлгарски училища и черкви? Следва ли да се заключи, че освенъ ромънци нѣма други националности по земното кълбо? Много е нечиста каузата на г. Бацария.

Учителите и тѣ го ударили на търговия съ големи печалби. Всичко е тръгвало, кой какъ може да бѫде полезенъ на „милия“ народъ и да си струва по 2—3 къщи, по нѣколко десета лозя и непременно съ по единъ къщъ, а синоветъ си да ги обезпечава съ по една степендия за съмѣтка на бѣлгарското общество.

На 1919 г. въ сѫщия Версайъ германските делегати, както заявиха тѣ, въпреки волята си подписаха единъ унитителенъ за Германия миръ.

На 1928 г. френското правителство свиква междупарламентарната конференция пакъ въ Версайъ. Следъ ония кръстосани спомени, председателя на Райхстага Лъбен е отговорилъ, че нито единъ германски депутатъ нѣма да се яви въ Версайъ.

Следъ това се включватъ въ такива земи, които се освобождаватъ отъ плащане данъкъ за сѫдите земи за минали 2 години.

Платения за тия години данъкъ обаче не се връща.

Споредъ разясненията на цитираното окръжно всички бѣжанци, на които настаняването е станало по закона за заселването на бѣжанците и обезпечаване поминъка имъ, по други кредити, а не чрезъ средствата на бѣжанския земите, запазватъ правото си за 10 години и съвсемъ освобождаване отъ данъкъ върху земите и жилищата имъ.

Съ други думи: селските бѣжанци се освобождаватъ отъ данъкъ за 2 години, а градските бѣжанци се освобождаватъ отъ данъкъ за 10 години, считано отъ първия договоръ съ респективното учреждение.

Изъ страната на сълзите

Добруджанци въ Русе. Борбата във въвъръдъ бѣлгарското общество. Нови пладнешки хайдутуци. (Специална кореспонденция)

Добруджа 17. VI. 1928.

Тръгнаха нашите и отидоха въ Русе. Водеше ги известията Ташко Пучеря и Г-жа Пучеря. Тръгнаха съ салтанатъ. По пътя цинцарина се попиши манилъ кой знай защо и остава въ Тутраканъ. Жена му останала да води гостите. Стигатъ въ Русе. Музики, рѣчи, манифестации, хора, тържества, банкети, музики и пакъ рѣчи. Големите ромънски политики останала да изрази г-жа Пучеря. И колкото знаела, толкова е и казала:

„Ние сме една малка част отъ съседния вами народъ и дойдохме да прот

ПОЛСКО-ЛИТВАНСКИЙ КОНФЛИКТЪ

История и същество на борбата. Ролята на благородниците.

II

Царската политика въ Литва е била насочена към унищожение на цѣлата национална култура на литванците, като се премахнелиятата и бѫдеша заменена съ кирилицата и като се унищожи цѣлата имъ научна, социална и религиозна литература. Въ последните 40 години на борбата е билъ засилен до такава степень, че три милиони народъ не е могълъ повече да се проявява национално. Посегнало се е на пресата, училището, дори се е забранявало да се молятъ въ църквите на литвански езикъ.

Всичко това предизвикала реакция отъ литванската интелигенция, която подъ влиянието на новите демократически идеи, и социал-революционните борби въ Русия издигна девиза за създаването на самостоятелна и независима литванска държава. Революционната вълна ежедневно разтеше, а нелегалната литература се възкаше по всевъзможни контрабандни пътища и проникваше въ литванските народни среди. Хиляди и хиляди земеделци свършиха съ живота си изъ затворите и въ Сибирските мини, защото разпространяваха брошюри и черковни книги вънсяни отъ източна Прусия. Казашки отряди нападаха литванските черкви и малтретираха богомолците, а черковните книги късаха и гореха. Руските затвори бѣха изпълнени съ литвански християни, защото се осмѣяваха, въпреки царските разпореждания да се молятъ на Бога на матерния си езикъ.

Тая литванска голгота не смуща европейската съвѣтъ.

Поляците успѣха да ангажиратъ европейското внимание върху себе си. Тѣ се ползваха сравнително съ известни свободи. Тѣ можеха свободно да говорятъ на своя езикъ. Благодарение на това обстоятелство и на факта, че поляците също тѣ католици, като литванците, и сравнително мякия режимъ спрѣмо полския езикъ и литература, множество полски книги и агитатори проникваха всрѣдъ литванците.

и ги полонизирваха. Литванската интелигенция, за да избегне русизирането и предложението на властта предполичаше полската литература и влияние.

Следъ известни години, обаче и особено следъ революцията на 1905 г., литванската интелигенция се намѣри изправена да води борба и срѣчу системата на полонизирането на Литва. Така наречените „благородници“, каквито всѣка нация има, като известните учащи чербаджии подъ турското име, и въ Литва ги има.

Попаднали напълно подъ влиянието на полонизацията, тѣ се обявиха противъ борбите на младата интелигентна генерация, която както казахме издигна знамето за независима Литва. Благородниците жертвуваха дори материяси езикъ и считаха за осърблечение да говорятъ индо-европейски „прости“ и „варварски“ литвански езикъ, тѣй както нашиятъ чербаджии до Отецъ Гласий се срамуваха отъ българщината си и отъ „грубия“ български езикъ.

Важното за отбелязване е, че тия благородници приеха борбата на младите литванци не като насочена срѣчу полската система на асимилация, а като такава насочена срѣчу тѣхъ. Така тѣ отидаха дотамъ, че се съюзиха съ руската бюрократия за да смачатъ национал-освободителното движение на литванската демократическа младежь.

И като царското правителство издигна въ Вилна — столицата на Литва, паметникъ на Екатерина Велика, виновница за унищожението на бължанци, които остава да довършватъ съюза съ руската бюрократия за да смачатъ национал-освободителното движение на литванската демократическа младежь.

По тоя начинъ литванците бѣха заставени да водятъ борба на двоенъ фронтъ — отъ една страна срѣчу царския насилинически режимъ, а отъ друга срѣчу литванските благородници.

Поляците използваха тая двояка борба, насырдиха и подпомагаха благородниците срѣчу народното освободително движение на литванската демократическа младежь.

Религиозната борба въ Америка

Опустошени цѣли села

Убити и ранени

На 16. и 17. т. м. въ цѣла почти южна Добруджа до Кюстенджа е паднала опустошителна градушка, придвижена съ силна буря. Валът е градъ голъмъ колкото орѣхи, а нѣкаждъ състигнали едно парче отъ 300—500 гр. Има поврѣдени къщи, избити дѣца, тежко съ ранени мѫже и жени. Има избити и удавени много дребни и едъръ добитъкъ.

Въ Кюстендженски окръгъ е унищожена реколтата на около 1,500 хектара земя. Къщите въ с. Караомъръ съ съборени. Въ с. с. Арманъ, Симеоново, Дурханларъ, Шабла, Каварна и др. къщите съ поврѣдени.

Въ Силистренско градушката е била предшествувана отъ ураганъ. Градушката и тукъ е била като яйца. Реколтата на с. с. Островъ, Козлуджа, Липница и др. е унищожена. Има доста ранени.

Засегнати съ отъ бурята и градушката отвѣдъ Дунава окръзъ Яломица, Прахова и Кампина. Околностите на Каларашъ и Плоещъ най-много съ пострадали.

Министерството на вътрешните работи е наредило

при голъмо стечие на селски маси. Държаха се много речи, насочени изключително противъ правителството. Убиеца е арестуванъ. Следствието е започнато.

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

Дървения строителъ на бължанци материалъ на бължанци тѣ въ София

Раздаването на дървения строителъ материалъ на бължанци въ София тръбва да започне презъ миналата седмица.

Поради това, че материала не е още готовъ, раздаването ще почне презъ идущата седмица.

Софийската околийска комисия по настаняване на бължанци и обезпечаване поминъка имъ е наредила до всички бължански организации въ столицата да опредѣлятъ по 2 души, които да направятъ огледъ по постройките въ своя районъ на ония бължанци, на които се полага материалъ отъ комисията.

Раздаването на материала ще стане следъ като се констатира, че има започнатъ строежъ и то по следния начинъ: най-напредъ ще получатъ дървенъ строителъ материалъ ония бължанци, на които остава да довършватъ само дървените части на постройките си — дюшеме, врати, прозорци и покривъ. Следъ това ще бѫде раздаденъ материалъ на бължанци, на които остава да направятъ врати и прозорци и най-после на онези, които ще строятъ огради, бараки и други поминъчни сгради. Въ зависимост отъ нуждата ще се раздава отъ 10—15 куб. метра материалъ на бължанецъ.

На ония бължанци, които не съ започнали строежъ, нѣма да получатъ дървенъ строителъ материалъ. На бължанци, които има да строятъ огради и бараки ще се отпуска по 5 куб. м. материалъ.

Всѣки, които не застрои

отпуснатото му място до 1 августъ т. г., последното ще му се отнеме.

Предъ гражданска война въ Югославия

Завчера на 20 т. м. въ резултатъ на непрекъснатите спорове въ скитащата изобилстващи съ редъкъ цинизъмъ, черногореца — депутатъ Пуниша Рачичъ вади револверъ система Щаеръ и убива Павле Радичъ и Джуро Басаричекъ, а тежко наранява водителя на селската партия Степанъ Радичъ, Пернъръ и Грандъка.

По всички сведения убийството е било предварително устроено да бѫде извръщено

отъ Рачичъ или Тома Поповичъ членове на конспиративната организация „Бѣлата ръка“.

Вълнението въ Хърватско и Словенско е голъмо. Селските маси съ силно възбудени. Натълпи тѣ се отправятъ къмъ Загребъ, Нови Садъ, Винковци, Сараево и др. Хърватско е въ обсадно положение. Войските патрулиратъ и забраняватъ събиране на групи и всѣкакви манифестации. Има чести стълкновения. Има убити и ранени отъ селяни и полиция.

Положението е много натегнато и застрашава съ гражданска война.

Очаква се падането на правителството, както и каквато и да е помощъ отъ сѫщото. Тя отказва да участва, повече въ тая окървавена скитаща. Искатъ нови и свободни избори.

Погребението се извърши

при голъмо стечие на селски маси. Държаха се много

речи, насочени изключително

противъ правителството.

Убиеца е арестуванъ. След

ствието е започнато.

Главна дирекция за настаняване бължанци

Обявление

№ 12

Главната дирекция за настаняване бължанци обръща вниманието на интересуващите се, че въ Държавенъ вестникъ, бр. 63 отъ 20 юни т. г. е публикувано обявленето № 12 отъ 14 юни т. г., съ което е обявенъ търг на 5 юли т. г. до 10 ч. пр. об. въ Софийското, Бургаското, Видинското, Вратчанско, Варненското, Плевенското, Гърновското, Хасковското и Шуменското окръжни данъчни управление сътайно малонаддаване за отдаване на предприемачи направата на бължански къщи по села и по кутична (форфетерна) цена за една къща.

Всички обявени за строежъ къщи въ едно съставляватъ едно предприятие.

Конкурентът попълва и подава за всѣко село специаленъ образецъ предложение, което получава отъ Главната дирекция или отъ нѣкое окр. инженерство.

Въ кое село колко и какви къщи ще се строятъ и други сведения по търга може да се види отъ гореказаното обявление.

Отъ Главната дирекция

Телефоненъ разговоръ

— Ало! Ало! Женева?

— Да, на среща е секретаря на О. Н.

— Говори се, че О. Н. не желае да разреши Полско-литвански въпросъ. Говори се, че Съвета на О. Н. желае да отложи веднажъ за винаги въпроса за Вилна.

— Ало, ало...

— Да, Женева.

— Какво стана съ германското предложение да се образува бюро за малцинствата при Съвета за О. Н. изключително отъ представители на самите малцинства?

— Безпредметно се явява, защото въпроса за малцинствата е ликвидиранъ съ доктрина на Мело Франко развита отъ Политисъ. Малцинства въобще не съществуватъ.

— Говори се, че предложението на Аристидъ Бриянъ, ако това не стори г. Чемберлеинъ, оптансия въпросъ въ Трансильвания не ще види повече бѣль свѣтъ.

— Разбира се, че нѣма. Защо ще караме Мадамъ Варвареско да плаче?

— Но какво има още?

— Нищо нѣма. А, да, съобщи се за нѣкои годежи, сватби, за банкети, за нѣкои балове...

— Но ние питаме съ какво сериозно се е занидало О. Н.?

— Е, вие много искате да знаете.

По *Le Cri des Peuples*

Разводъ на Каролъ

Както съобщихме по-рано, жената на бившия ромънски престолонаследникъ Каролъ, принцеса Елена е подала до апелативния съдъ въ Букурещъ молба за разводъ.

Споредъ „Le Temps“ Каролъ е опълномощилъ брюкселски адвокатъ и депутатъ и бивши министъръ Албертъ Девезъ и Ванъ Ленсенъ бивши секретаръ на М-вото на външ работи въ Брюкселъ. Последниятъ бѣше въ Букурещъ и не го допуснаха въ заседание.

Розенталь адвокатъ на ромънския дворъ ще защищава принцесата. Дѣлото се гледа на 21 т. м. и постанови разтограването на брака поради неморалния животъ на принца.

За днесъ се очаква и касацията да се произнесе, че Каролъ става трето издание ергенъ.

София — Печ. „Съгласие“ Левски 11